

נחמו נחמו עמי יאמר אלקיכם

2. מתי יתקן משה ב"ה

1

שבת זו נקראת שבת נחמו ע"ש שמפטירין בה נחמו נחמו עמי יאמר אלקיכם, והיא ראשונה לשבעה הפטרות דנחמתא שמפטירין משבת זו ואילך עד ר"ה. ויש לבאר הכוונה העליונה של שבת נחמו זו' דנחמתא.

ובספה"ק וכן בבית אברהם איתא שלאחר ימי בין המצרים שהם שיא החשך, באה שבת נחמו בה קוראים הפרשה של קבלת התורה, וענינו שלאחר שעברו כזו עת חשכות ונפילה של בין המצרים צריך להתחזק ולהתחדש שוב ולקבל התורה מחדש. וכמו שמצינו לאחר חטא העגל שהיתה אז נפילה קשה כזו ושבירת הלוחות, ואח"כ נתפיים הקב"ה עם ישראל ונתן להם את התורה מחדש בלוחות השניות. והתורה מלמדת אותנו בזה כי רצון העליון הוא לבלתי ידח ממנו נדח, שאף במצב הגרוע ביותר יש שוב קבלת התורה מחדש לכל ידח ממנו נדח. וכמאה"כ (תהלים קלט) אם אסק שמים שם אתה

ואציעה שאול הנך, כאשר הקב"ה עוזר ליהודי באתערותא דלעילא והוא בבחי' אם אסק שמים יודע הוא ששם אתה, וכמ"כ גם בעת ואציעה שאול כשנפל לשאול תחתית ידע שהנך, שהקב"ה עמו.

וכמאמר מרן אדמו"ר בב"א זי"ע עה"פ (שמות כ) ומשה נגש אל הערפל אשר שם האלקים, שיש ג' בחינות חשכות, חשך ענן וערפל, וזו קשה מזה, שיא החושך הוא ערפל שהוא חשכה מעובה, ומשה נגש אל הערפל אשר שם האלקים, שגילה שבשיא החשכות בתוך הערפל שם נמצא האלקים. ומרן מקוברין זי"ע אמר שיהודי שעבר על העבירה התמורה ביותר בשבתורה, אם אינו מסוגל אח"כ להתייצב בתפלה ולשפוך לבו לפני השי"ת, לא דרך

על מפתן החסידות, ואח"כ הוסיף שלא דרך על מפתן היהדות. והיינו כי מפתן היהדות והחסידות שבל ידח ממנו נדח, ואף לאחר שיהודי נפל לשאול תחתית בעוברו על העבירה התמורה בשבתורה, גם אז ואציעה שאול הנך, עדיין יכול הוא לשפוך את לבו לפני השי"ת ולחזור שוב אל השורש. ובזה י"ל מאמר מרן הס"ק מלכו"ב זי"ע, נחמו נחמו עמי, התנחמו

בזה שאתם עמי עם הנבחר, והיינו שאין לו במה להתנחם כי אם בזה שהוא יהודי בן לעם הנבחר, ואו יאמר אלקיכם, הקב"ה יאמר אני אלקיכם. אם יהודי מאמין באמונה בהירה שבתוך הערפל שם האלקים, שהקב"ה עמו בכל המצבים אף בחשך וגיא צלמות, אז יאמר אלקיכם, הקב"ה יאמר אני אלקיכם.

3

וזה ענין ימי בין המצרים ותשעה באב, שה בבחי' הערפל אשר שם האלקים כענין ההעדר שקוד הצמיחה, שבתוך ההעדר של שיא החושך טמונה הצמיחה המתודשת, שלאחר מכן באים הו' דנחמתא והכל הכנה לקראת ימי התשובה של השנה החדשה כמו שקודם קבלת התורה יש שבע שבתות ומימי תהינה שהם ההכנה לקב"ה"ת, כך קודם ימי התשוב יש ההכנה של ז' דנחמתא שהם בבחי' שבע שבתות תמימות תהינה. ובעבודת ישראל איתא שלא

תשעה באב מתחילים הגילויים הגדולים של בני המלכות, ומבאר ע"פ הידוע שיש כ"ד צירופי שו' אדנ"י, ואחד מהם הוא צירוף ניד"א, וזה ענין ימי הללו שיש בהם הצירוף הזה, מאחרי ט' באב ע ראש השנה יש חמשים יום כנגד אות נ', ואח"כ עשרת ימי תשובה כנגד אות י', וארבעה ימים שבי יוה"כ"פ לסוכות הם כנגד אות ד', ויום ראשון דסוכו הנקרא יום ראשון כדכ"ו ולקחתם לכם ביום הראשו וגו' ושמחתם לפני ה' אלקיכם הוא כנגד אות א' וזה בנין המלכות מחדש אחר התורבן. וע"פ האמור

הרי ההכנה לכל זה הם ג' השבועות של בין המצרים שגם הם מכוונים כנגד מדרגות עליונות כדאיתא בספה"ק, שהקב"ה נתן ליהודי בימים אלו את הדרך איך שמתוך החשך בחי' ואציעה שאול יגיע להנך. וזה מד"א שבתשעה באב מתחיל להתנוצץ אורו ש משיה, ונקרא מועד שאין אומרים בו תחנון, משום שבתוך ההעדר של ט' באב טמונה הצמיחה וממנו מתחיל אח"כ הבנין המתודש.

ומכאן לימוד ליהודי שהתכלית של חשכות שלאחר מכן יקבל את התורה מחדש, והרי כל ימי חייו של יהודי רצופים נסיונות החיים ועתים של חשכות, ולאחר שיוצא מחשכות גדולה צריך לקבל התורה מחדש, ולדעת כי כל ידח ממנו נדח, וכל ההעדר הוא הכנה לקראת הצמיחה.

וי"ל עוד, הדנה כתיב (ישעיה מה) יוצר אור ובורא חשך עושה שלום ובורא רע אני ה' עושה כל אלה, ולכאורה הקב"ה הוא מקור הטוב ואיך יצא מאתו שיברא הרע. אכן כל ענין הרע הוא בבחי' העדר שקודם הצמיחה, ע"ד הורע שזורעים באדמה שתחילה הוא נרקב לגמרי ולא נשאר בו רק קוסטא דחיותא, ורק מתוך כך מתחיל לצמות, כך ענין בורא רע הוא ע"ד העדר שקודם הצמיחה. וכמו שמצינו בראשית הבריאה דכ' ויהי

ערב ויהי בוקר, שהקב"ה ברא את הבריאה באופן של חשוכא והדר נהורא, שבחושך גופו טמון הנהורא, החושך הוא המבוא והאמצעי להתגלות האור. וכדאיתא בחז"ל (ב"ר ב) שכבר בראשית הבריאה נרמזו ד' הגלויות בפסוק והארץ היתה תהו ובהו וחושך על פני תהום, תהו זו מלכות בבל, ובהו זו מלכות מדי, וחושך זו מלכות יון, על פני תהום זו אדום מלכות הרשעה, כי תכלית הבריאה היא עולם התיקון, וכך יסד הקב"ה שקודם לכן צריכות להיות ד' גלויות המכשירות ומביאות את

העולם לתיקון הגמור, ע"ד העדר הקודם לצמיחה. וכן איתא עוד במדרש (שם מד) שבבחי' בין הבתרים נרמזו כל הגלויות, שמפרש הפסוק והנה אימה חשכה גדולה נופלת עליו, אימה זו בבל, חשכה זו מדי, גדולה זו יון, נופלת עליו זו אדום. והביאור בזה כאמור שכל זה הכנה קודם הצמיחה, שמפי עליון לא תצא הרעות אלא שברע עצמו טמון הטוב וההעדר גופו מביא את הצמיחה. ועד"ז אצל יהודי כאשר הוא עובר מצב של חשכות ויודע ומאמין שאף כי אציעה שאול הנך, אז בתוך החשכות נמצאת הדרך

לבוא בה לצמיחה חדשה, ומתוכה ועל ידה מתחיל לצמוח מחדש וזוכה לקבל מחדש את התורה בבחי' קבלת התורה שלאחר הנפילה והשבירה. וכמו שאמר מרן מקוברין זי"ע לפני פטירתו, שנעמדו לנגד עיניו כל ימי חייו וראה שהימים שהיו נדמים לו כימים מאירים הם לאמתו של דבר ימים פשוטים ונמוכים, ואילו הימים שהיה סבור שהם הנמוכים המה הימים המאירים. והיינו כי כאשר יהודי שרוי בחשכות ויודע שאף בתוך החושך עמו אנכי בצרה והקב"ה נמצא לידו הרי בחשכה גופא נהורא שריא, ובבחי' העדר

הקודם לצמיחה שמביא לצמיחה מחודשת.